

Numer
3(31)/2017
ISSN
2081-8033

Puls Regionu

LUBELSKI INFORMATOR UNIJNY

TEMAT NUMERU

Rewitalizacja to odpowiedzialność

WYDARZENIE

Innowacyjni 2017

TWARDE FUNDUSZE EUROPEJSKIE

Nowy asfalt na drodze 814

MIĘKKIE FUNDUSZE EUROPEJSKIE

Po co komu EFS?

Spis treści

Aktualności

[s. 4] Czy wiesz, że...

[s. 6]

Temat numeru

[s. 6] Rewitalizacja to odpowiedzialność

[s. 8] Modelowa rewitalizacja szansą dla Lublina

[s. 9] Rewitalizacja uzmysłowiła mi potencjał gminy

[s. 10] Ciągłe zmieniamy naszą gminę na lepsze

[s. 11]

Wydarzenie

[s. 11] Innowacyjni 2017

Lubelski Informator Unijny „Puls Regionu”

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Nakład: 3500 egz.

Wydawca: Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym
Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie
ul. Stefczyka 3b, 20-151 Lublin
tel.: (81) 441 67 38, fax: (81) 441 67 40
e-mail: drpo@lubelskie.pl, www.rpo.lubelskie.pl,
www.facebook.com/LubelskieFunduszeEuropejskie

Redakcja: Paweł Florek – Oddział Komunikacji RPO, Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym

Fotografie ze spisu treści: Marcin Tarkowski / Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, Wojtek Lembryk / Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, Kancelaria Marszałka / Urząd

Marszałkowski Województwa Lubelskiego, Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie, www.fotolia.com

Okładka: Odnowiony Plac Litewski w Lublinie jest dzisiaj jedną z wizytówek stolicy województwa lubelskiego. Jest też najbardziej aktualnym przykładem rewitalizacji dofinansowanej z obecnej edycji Regionalnego Programu Operacyjnego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

f Więcej o tym nowym sposobie wspierania samorządów przeczytasz na stronach 24–26.

Fot.: Marcin Tarkowski / UMWL w Lublinie

Druk, skład i łamanie: Drukarnia Akapit Sp. z o.o.
ul. Węglowa 3, 20-481 Lublin, tel.: (81) 749 00 62
e-mail: sekretariat@drukarniaakapit.pl
www.drukarniaakapit.pl, www.facebook.com/DrukarniaAkapit

E-book: Pobierz elektroniczną wersję „Pulsu Regionu”. E-book znajdziesz na stronie www.rpo.lubelskie.pl w zakładce *Wiadomości – Publikacje*

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Dotacje dla firm

[s. 14] Rozpędzamy się na nowy rok

Twarde fundusze europejskie

[s. 15] Muzea idą po kasę

[s. 17] Nowy asfalt na drodze 814

Blog

[s. 18] 6 prostych kroków do rozwoju Twoich pracowników

Miękkie fundusze europejskie

[s. 21] Mamy kolejnego operatora
Bazy Usług Rozwojowych

[s. 22] Po co komu EFS?

[s. 24] Bo razem łatwiej osiągnąć więcej

Fotogaleria

[s. 27] Na Fabrycznej znowu słycać
dziecięcy śmiech

Rzecznik od funduszy europejskich

Przygląda się procedurom w Regionalnym Programie Operacyjnym i proponuje zmiany w ich kształcie po to, aby wydatkowanie środków europejskich było jeszcze sprawniejsze. To najważniejsze zadania Rzecznika Funduszy Europejskich, którego ustanowienie wiąże się z nowelizacją tzw. ustawy wdrożeniowej.

Obowiązująca od 2 września br. nowela ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, zwana popularnie ustawą wdrożeniową, wprowadziła kilka istotnych zmian w sposobie zarządzania i realizacji Regionalnych Programów Operacyjnych. Jedną z nich jest ustanowienie Rzecznika Funduszy Europejskich.

Zadba o interesy beneficjentów

Zgodnie z nowymi przepisami (art. 14a) Rzecznik Funduszy Europejskich dba o interesy wnioskodawców starających się o dotację oraz beneficjentów realizujących unijne projekty. Dzięki sygnałom odbieranym właśnie od beneficjentów i bliskiej współpracy z instytucjami, które m.in. organizują konkursy i oceniają wnioski, Rzecznik ma proponować zmiany w procedurach po to, aby występowanie po dofinansowanie i realizacja projektów były sprawniejsze. Gdy pojawią się jakiegokolwiek problemy, Rzecznik pomoże w kontaktach z poszczególnymi instytucjami, które wdrażają fundusze unijne. Obok przeglądu procedur w danej instytucji Rzecznik przygotuje propozycje usprawnień i ulepszeń wpływających na wydatkowanie

► Katarzyna Włodarczyk-Tomczyk, rzecznik funduszy europejskich przy Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Lubelskiego

Fot. Marcin Tarkowski / UMWL w Lublinie

środków europejskich. Ponadto przyjmie i zanalizuje zgłoszenia uchybień dotyczących realizacji RPO przez instytucję zarządzającą.

Lubelskie ma już Rzecznika

Marszałek **Sławomir Sosnowski** powołał na to stanowisko **Katarzynę Włodarczyk-Tomczyk**, dotychczasowego kierownika Oddziału Systemu Realizacji w Departamencie Zarządzania RPO w urzędzie marszałkowskim. Rzecznik podlega bezpośrednio Sekretarzowi Województwa. Na co dzień pracuje w siedzibie Departamentu Zarządzania RPO, przy ul. Stefczyka 3 w Lublinie.

📍 Szczegółowe dane kontaktowe znajdziesz na ostatniej stronie magazynu.

Opaska ratująca życie

Urządzenie mierzy tętno, ciśnienie krwi, a także reaguje na upadek. Już niebawem w powiecie kraśnickim rusza pilotażowy program, który zapewni opaski ratujące życie. Opaski trafią do osób starszych, samotnych i niepełnosprawnych. To pierwszy taki projekt w województwie lubelskim.

– *To ważny dla powiatu kraśnickiego dzień. Cieszę się, że projekt realizujemy w szerokim partnerstwie z samorządami. Mam nadzieję, że te działania pozwolą zniwelować wyłączenia społeczne wielu osób, a także zapewnią wszystkim potrzebującym poczucie bezpieczeństwa. Tylko w powiecie kraśnickim ilość osób, która mogłaby korzystać z urządzenia, jest liczona w tysiącach* – podkreśla **Andrzej Maj**, starosta kraśnicki.

Opaskę życia otrzyma 135 osób z powiatu kraśnickiego. To urządzenie z nadajnikiem, które będzie monitorowane

► Marszałek Sławomir Sosnowski gratuluje Andrzejowi Majowi, staroście kraśnickiemu, podpisania umowy na dofinansowanie projektu z funduszy unijnych

Fot. UMWL w Lublinie

przez centrum powiadamiania. Opaska wyposażona jest w alarmowy przycisk życia, który pozwala pacjentowi połączyć się z Centrum Zdalnej Opieki Medycznej i wezwać pomoc. Operatorzy będą zbierać dane na temat osób wskazanych przez ośrodki pomocy społecznej. W bazie zostaną zgromadzone podstawowe informacje o pacjencie, a także historia przebytych chorób oraz przyjmowane leki. Po każdym sygnale dyspozytor będzie powiadamiał osobę wskazaną do kontaktu w systemie.

– *Opaska jest projektem pilotażowym. Na dzień dzisiejszy nikt nie wymyślił szybszego urządzenia*

powiadamiającego o potrzebie pomocy. Z demografii i prognoz wynika, że potrzebujących pomocy będzie przybywało. Mam nadzieję, że inne samorządy również podejmą się realizacji takiej inicjatywy – mówi **Sławomir Sosnowski**, marszałek województwa lubelskiego.

Powiat kraśnicki realizuje projekt z Regionalnego Programu Operacyjnego. Jego wartość to blisko 900 tys. zł. Dla osób objętych wsparciem zostaną zorganizowane także warsztaty zapobiegające niepożądanym zjawiskom w zachowaniu ludzi starszych, które prowadzą do ich wyalienowania czy wykluczenia z lokalnej społeczności.

Zezwolenie na budowę ważnej drogi w Świdniku

30 października br. Dariusz Kołodziejczyk, starosta świdnicki, podpisał zezwolenie na budowę ul. Kusocińskiego. Blisko 2-kilometrowy odcinek połączy Świdnik z drogą ekspresową S17. Inwestycja pochłonie ponad 28 mln zł, z czego 17 mln zł dołoży urząd marszałkowski w Lublinie z Regionalnego Programu Operacyjnego.

– *To jedna z najważniejszych i wyczekiwanych inwestycji drogowych dla rozwoju Świdnika i całego powiatu* – podkreślał na konferencji prasowej **Dariusz Kołodziejczyk**, starosta świdnicki. – *Dzisiejsza decyzja jest pierwszym, ważnym krokiem przybliżającym nas do budowy drogi. Teraz prześlemy dokumentację do Miasta Świdnik, które ogłosi przetarg na budowę drogi* – zaznaczył starosta.

Nowy fragment ul. Kusocińskiego liczy prawie 2 km. Budowa rozpocznie się na odcinku od skrzyżowania z ul. Olimpijczyków do węzła Świdnik. Obok drogi powstaną chodniki i ścieżka rowerowa. Plany obejmują również wymianę i budowę nowej kanalizacji deszczowej oraz zbiornika retencyjnego. Droga zyska oświetlenie i zatoki autobusowe. Będzie też kilka skrzyżowań, m.in. z ulicami NSZZ Solidarność, Modrzewskiego, Konopnickiej i Turkusową. Aby budowa w ogóle była możliwa, wykupiono

ponad 200 działek, z czego 131 stricte pod budowę nowej części ul. Kusocińskiego.

– *Dzięki niej Świdnik będzie miał bezpośrednie połączenie z drogą ekspresową S17. Wpłynie ona również na lepsze skomunikowanie powiatu i regionu z lotniskiem* – dodał starosta świdnicki.

Inwestycja ma zapewnione dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego.

– *Konkretnie chodzi o tzw. Zintegrowane Inwestycje Terytorialne, czyli specjalną pulę środków dla Lublina i otaczających go samorządów* – wyjaśniał obecny na konferencji prasowej **Grzegorz Kapusta**, wicemarszałek województwa lubelskiego. – *Po raz pierwszy stolica naszego regionu wspólnie z sąsiednimi gminami ma do dyspozycji część budżetu RPO na własne, partnerskie projekty. W sumie jest to ponad 400 mln zł* – wyliczał wicemarszałek.

Unijna dotacja wynosi ok. 17 mln zł. Całkowity koszt inwestycji szacowany jest na ponad 28 mln zł. Wkład władz Świdnika, które odpowiadają za wybudowanie nowego odcinka ul. Kusocińskiego, to ok. 11 mln zł.

Więcej o Zintegrowanych Inwestycjach Terytorialnych przeczytasz na stronach 24–26.

► Od lewej: Waldemar Białowas, wicestarosta świdnicki, Dariusz Kołodziejczyk, starosta świdnicki, Grzegorz Kapusta, wicemarszałek województwa lubelskiego, i Jakub Osina, członek zarządu powiatu świdnickiego tuż po podpisaniu tzw. ZRiD, czyli zezwolenia na realizację inwestycji drogowej dotyczącej ul. Kusocińskiego w Świdniku

Fot. Starostwo Powiatowe w Świdniku

Rewitalizacja to odpowiedzialność

Rozmowa z Marszałkiem Województwa Lubelskiego Sławomirem Sosnowskim

Ostatni rok był dla wielu gmin województwa lubelskiego czasem intensywnej pracy nad lokalnymi programami rewitalizacji. Co sprawiło, że ten temat zyskał na popularności akurat teraz?

Z dwóch powodów. Po pierwsze, gminy odpowiedzialnie podeszły do zupełnie nowego spojrzenia na rewitalizację, które zostało zaproponowane w obecnej perspektywie finansowej. Dotychczas tym terminem zwykle określano wszystkie przedsięwzięcia, które w jakiś sposób czyniły dane miejsce atrakcyjnym. Niezależnie czy stawialiśmy miejską pływalnię, porządkowaliśmy park czy odnawialiśmy siedzibę urzędu gminy. Wszystko było nazywane rewitalizacją.

Obecnie rewitalizacja rozumiana jest inaczej. Jest nie tylko doraźnym działaniem, mającym poprawić estetykę otoczenia, ale zdiagnozowaniem problemów mieszkańców oraz wypracowaniem sposobów na ich rozwiązanie. Dużo większy nacisk kładzie się na kwestie społeczne oraz na

zaangażowanie mieszkańców w życie lokalnej społeczności. Od dwóch lat obowiązuje nowa ustawa o rewitalizacji, która reguluje te kwestie. Mamy także ministerialne wytyczne dotyczące rewitalizacji.

Drugim powodem zaangażowania gmin są dość pokaźne środki, jakie mogą pozyskać na projekty rewitalizacyjne w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020.

O jakich kwotach mówimy? Jakie przedsięwzięcia będą mogły uzyskać wsparcie?

Na działanie 13.3 Rewitalizacja obszarów miejskich przewidzieliśmy w programie ponad 57 mln euro, a na działanie 13.4 Rewitalizacja obszarów wiejskich – ponad 41 mln euro. Wsparcie uzyskają przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmujące m.in. zadania w zakresie głębokiej przebudowy i adaptacji zdegradowanych obiektów i obszarów, ukierunkowane w szczególności na poprawę jakości korzystania

z przestrzeni, likwidację izolacji obszarów problemowych oraz poprawę jakości życia mieszkańców obszarów zdegradowanych.

Ale to nie koniec. Projekty, które poszczególne gminy umieściły w swoich programach rewitalizacji, będą mogły ubiegać się o dofinansowanie w ramach innych działań, z takich dziedzin, jak: efektywność energetyczna, niskoemisyjność, tereny inwestycyjne, infrastruktura zdrowotna i społeczna, a także aktywne włączenie, aktywizacja zawodowa czy rozwój przedsiębiorczości.

Część gmin uzyskała wsparcie już na etapie przygotowywania programów.

Województwo Lubelskie ogłosiło trzy edycje konkursu na dofinansowanie opracowania lub aktualizacji programów rewitalizacji. Poszczególne gminy – na początku miejskie, później miejsko-wiejskie, a na końcu wiejskie – składały do nas swoje wnioski. Najlepsi mogli przystąpić do tworzenia lokalnego programu rewitalizacji ze świadomością, że znaczna część pieniędzy przeznaczonych na ten cel zostanie im zwrócona. Gminy mogły dzięki temu opłacić ekspertów, sporządzić analizy środowiskowe i gospodarcze czy zorganizować konsultacje społeczne. Wartość projektu to prawie 7 mln złotych, a środki pochodzą z dotacji przyznanej przez Ministerstwo Rozwoju. Całość koordynuje Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym.

Przygotowanie programu rewitalizacji jest poważnym wyzwaniem. Czym powinien się charakteryzować dobry program?

Niezwykle ważnym etapem przygotowania dokumentu jest przeprowadzenie konsultacji społecznych. Mieszkańcy dostają w ten sposób szansę na sformułowanie swoich oczekiwań oraz problemów, z którymi borykają się na co dzień. Na tej podstawie samorządy wyznaczają obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji, które mają być miejscem pozytywnych zmian. W gotowym programie musi się znaleźć szczegółowa diagnoza tych terenów, z wyszczególnieniem problemów społecznych, środowiskowych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych. W programie poruszamy więc wiele aspektów życia mieszkańców, począwszy od ich pozycji na rynku pracy, poprzez dostęp do kanalizacji, aż po dostęp do placówek kulturalnych. W dalszej kolejności przygotowana jest lista przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które mają poprawić jakość życia w danej gminie. Szczególnie pożądana jest sytuacja, w której część projektów finansowana jest nie tylko ze środków unijnych i budżetów gmin, ale przy współdziałaniu podmiotów zewnętrznych, np. przedsiębiorców.

Jednym z warunków ubiegania się o unijne dofinansowanie jest wpisanie danego programu rewitalizacji na specjalny wykaz prowadzony przez urząd marszałkowski. **Co musiały zrobić gminy, by się na nim znaleźć?**

Chodzi o wykaz gminnych programów rewitalizacji województwa lubelskiego. Znajdują się tam te programy, które zostały uchwalone przez radę gminy, a następnie pozytywnie ocenione przez ekspertów z urzędu marszałkowskiego. Pierwszą wersję wykazu opublikowaliśmy w kwietniu br. Wtedy znalazły się w nim trzy gminy. Teraz jest ich 127.

To oznacza, że programy rewitalizacji powstały w ponad połowie gmin naszego województwa.

Tak, a to dowód na dalekowzroczność władarzy, zarówno dużych miast, jak i mniejszych gmin, których liczba mieszkańców nie przekracza 5 tys. osób. Cieszę się, że zjawisko przybrało takie rozmiary, bo za przemyślanymi i rzetelnymi działaniami rewitalizacyjnymi kryje się tak naprawdę odpowiedzialność za przyszłość mieszkańców danej gminy.

Rozmawiał Jacek Skalecki
Departament Zarządzania RPO

Podsumowanie konkursów rewitalizacyjnych w Regionalnym Programie Operacyjnym

Do 30 listopada br. urząd marszałkowski w Lublinie przyjmował wnioski od samorządów i firm zainteresowanych odnową zdegradowanych części miast i wsi. Teraz trwa ich ocena. Poniżej podsumowujemy pierwszy etap konkursów rewitalizacyjnych.

REWITALIZACJA OBSZARÓW MIEJSKICH

(dotyczy miast, w których siedzibę mają powiaty)
Budżet konkursu: 170 mln zł (w tym 10% jest zarezerwowanych na ewentualne odwołania)

Złożone wnioski: 28

Łączna wartość wniosków: 328 mln zł

Wartość wnioskowanego dofinansowania UE: 178,35 mln zł (117% budżetu konkursu)

REWITALIZACJA OBSZARÓW MIEJSKICH

(dotyczy miast powyżej 5 tys. mieszkańców z wyjątkiem tych będących siedzibami powiatów)

Budżet konkursu: 66 mln zł (w tym 10% jest zarezerwowanych na ewentualne odwołania)

Złożone wnioski: 19

Łączna wartość wniosków: 119,5 mln zł

Wartość wnioskowanego dofinansowania UE: 73,4 mln zł (124% budżetu konkursu)

REWITALIZACJA OBSZARÓW WIEJSKICH

Budżet konkursu: 164,67 mln zł (w tym 10% jest zarezerwowanych na ewentualne odwołania)

Złożone wnioski: 89

Łączna wartość wniosków: 403 mln zł

Wartość wnioskowanego dofinansowania UE: 254,8 mln zł (172,95% budżetu konkursu)

Modelowa rewitalizacja szansą dla Lublina

Rozmowa z Prezydentem Miasta Lublin
Krzysztofem Żukiem

Jak w kilku zdaniach można streścić cele programu rewitalizacji Miasta Lublin?

Celem strategicznym określonym w Programie Rewitalizacji dla Lublina jest poprawa jakości życia dla wszystkich mieszkańców poprzez rewitalizację obszaru centralnego. Temu celowi podporządkowaliśmy trzy cele szczegółowe. Pierwszy z nich koncentruje się na osobach wykluczonych społecznie. Przewidzieliśmy wielowątkowe działania na rzecz włączenia społecznego. Drugi cel dotyczy integracji i aktywizacji mieszkańców. Trzeci koncentruje się na postrzeganiu miasta, jego atrakcyjności turystycznej oraz atrakcyjności dla prowadzenia działalności handlowej i usługowej.

Program rewitalizacji Lublina przewiduje realizację wielu projektów z różnych dziedzin. Które z nich są kluczowe lub szczególnie ciekawe?

Wydaje się, że kluczowym dla Lublina projektem jest rewitalizacja części Śródmieścia jako obszaru mającego duże znaczenie dla rozwoju całego miasta, rozwoju kultury i ruchu turystycznego, przynoszącego korzyści dla przedsiębiorców i mieszkańców Lublina. Beneficjentami środków związanych z rewitalizacją, poza jednostkami samorządu terytorialnego, są m.in. służby ratownicze i bezpieczeństwa publicznego, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, spółki komunalne, małe i średnie przedsiębiorstwa i inne.

Jakie są główne atuty Lublina, które zostaną wzmocnione dzięki programowi rewitalizacji?

Chcemy wypracować nowe mechanizmy współuczestnictwa mieszkańców w życiu miasta i wpływania na jego rozwój. Konsekwentne działania w obszarze centralnym miasta podnoszą jego atrakcyjność turystyczną i poprawiają sytuację lubelskich przedsiębiorców prowadzących działalność na obszarze rewitalizacji.

Fot. Urząd Miasta Lublin

Lublin jest jedną z trzech gmin województwa, które realizują tzw. rewitalizację modelową. Co to oznacza?

Modelową rewitalizacją objętych jest 13 miast w Polsce, a właściwie wyodrębniane w tych miastach niewielkie obszary, które stanowią pole doświadczalne. Zastosowane rozwiązania rewitalizacyjne na tych obszarach mają być modelowe zarówno dla pozostałych obszarów rewitalizowanych w mieście, jak też dla innych samorządów.

W przypadku lubelskiego projektu o tytule „Rewitalizacja obszaru ul. Lubartowskiej i dawnego Podzamcza w Lublinie poprzez ożywienie gospodarcze obszaru za pomocą zintegrowanej poprawy zarządzania zasobem komunalnym, działań społecznych i poprawy stanu zabudowy zabytkowej – uzupełnienie Programu Rewitalizacji Lublina dla wskazanego obszaru”, współfinansowanego z Funduszu Spójności i budżetu państwa w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014–2020, projektem został objęty obszar o powierzchni ok. 14 hektarów. Obszar „modelowy” to ściśle centrum miasta, przestrzeń atrakcyjna pod względem turystycznym (część wchodząca i sąsiadująca z Pomnikiem Historii) i kulturalnym (organizacja jarmarków, koncertów), na którym skumulowały się takie problemy społeczne, jak: wysokie bezrobocie, duża liczba mieszkańców obszaru korzystających z pomocy społecznej, spadek liczby mieszkańców, znaczący ubytek ilości usług i podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, stały wzrost liczby przestępstw i wykroczeń, niezadowalający stan techniczny zabytków, niska jakość przestrzeni publicznych. Modelowa rewitalizacja da nam instrumenty do niwelowania tych negatywnych zjawisk. Postępy realizacji projektu można śledzić na Facebooku: www.facebook.com/ModelowaRewitalizacjaLublina.

Dziękuję za rozmowę.

Jacek Skąlecki

Rewitalizacja uzmysłowiła mi potencjał gminy

Rozmowa z Burmistrzem Piask Michałem Cholewą

Panie Burmistrzu, jakie są oczekiwania Pana oraz mieszkańców wobec programu rewitalizacji Piask? Jakie są jego główne cele?

Wdrożenie Lokalnego Programu Rewitalizacji (LPR) pomoże rozwiązać kilka kluczowych problemów, z jakimi borykają się Piaski. Przede wszystkim jest szansą na pogłębienie więzi społecznych na terenach, w których do tej pory nie było inicjatyw ukierunkowanych na działania „miękkie”. Dzięki środkom przeznaczonym na rewitalizację będzie można wybudować w Bystrzejowicach Drugich długo oczekiwane przez mieszkańców Centrum Aktywności Lokalnej. Ponadto działania oparte na LPR pozwolą wzmocnić rozwój przedsiębiorczości na terenie gminy, a co za tym idzie utworzyć nowe miejsca pracy.

Przygotowanie dobrego programu rewitalizacji nie może się obyć bez zaangażowania mieszkańców. Jak wyglądały konsultacje społeczne dokumentu?

Zorganizowaliśmy kilka spotkań konsultacyjnych z udziałem przedstawicieli różnych środowisk lokalnych. Do dyskusji nad kształtem LPR, wskaźnikami i projektami, które zostaną włączone do dokumentu, zaprosiliśmy mieszkańców, pracowników organizacji pozarządowych, samorządowców i przedsiębiorców. Zadbaliśmy o to, aby każde spotkanie było moderowane przez zespół wykwalifikowanych ekspertów. Dzięki temu uzyskaliśmy oczekiwany efekt działań partycypacyjnych. Konsultacje były prowadzone z wykorzystaniem metod aktywnie angażujących uczestników, w tym warsztatów i pracy w grupach z wykorzystaniem kart rozmów.

Który z projektów przewidzianych w programie zasługuje na szczególną uwagę?

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Piaski zakłada realizację projektów z różnych dziedzin. Jednocześnie każdy z tych projektów jest kompatybilny z innym. W dokumencie

Fot. Urząd Miejski w Piaskach

znalazły się przedsięwzięcia zgłoszone nie tylko przez samorząd, ale także przez liderów lokalnych, organizacje pozarządowe i przedsiębiorców. Nie da się wyłonić jednego projektu jako kluczowego. Jak już wspomniałem, ogromne znaczenie ma dla mnie Centrum Aktywności Lokalnej w Bystrzejowicach Drugich. Niezmiernie ważną inwestycją od kilku lat jest zagospodarowanie terenu wokół zboru kalwińskiego w Piaskach oraz zmiana dotychczasowej funkcji „Kościelca”. Dużą wagę przykładam do zrealizowania projektów ukierunkowanych na społeczne potrzeby mieszkańców, w tym przewidziane do realizacji przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Kibicuję także przedsiębiorcy, który planuje ożywić znajdujący się w Brzeżicach zabytek wraz z przyległym terenem. Wszystko z myślą o mieszkańcach.

Poprzez rewitalizację mogą zostać uwypuklone atuty poszczególnych gmin. Czym mogą się pochwalić Piaski? Dzięki działaniom rewitalizacyjnym Gmina Piaski zyska szansę wzmocnienia jednego ze swoich atutów, jakim jest otwartość na potrzeby społeczności lokalnej. Praca nad LPR uzmysłowiła mi ponownie, jak dużym zasobem społeczno-przestrzennym dysponuje nasza gmina. Teraz wykorzystamy go do łagodzenia negatywnych zjawisk w wyznaczonych obszarach kryzysowych.

Rozmawiał Jacek Skałcki

Ciągle zmieniamy naszą gminę na lepsze

Rozmowa z Wójtem Gminy Niedzwica Duża
Adamem Kuną

Fot. Urząd Gminy Niedzwica Duża

Proszę streścić cele programu rewitalizacji Niedzwicy Dużej.

Chcemy przede wszystkim przywrócić do życia obszary gminy, które są w kryzysie, w sensie urbanistycznym, architektonicznym, a także – a może przede wszystkim – społecznym.

Z jakimi problemami boryka się gmina? Które z nich rozwiąże wdrożenie programu rewitalizacji?

Przygotowując Gminny Program Rewitalizacji, zaangażowaliśmy do pomocy fachowca, który korzystając z ogromnej liczby bardzo zróżnicowanych danych statystycznych, stworzył szczegółową i rzetelną diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych. Diagnoza była dla nas podstawą do przyjęcia uchwały o wyznaczeniu na terenie naszej gminy obszarów zdegradowanych i przystąpienia do sporządzenia programu rewitalizacji. Dzięki jego realizacji chcemy ograniczyć występowanie problemów, głównie bezrobocia, ubóstwa, przestępczości czy niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.

Program rewitalizacji Niedzwicy Dużej przewiduje realizację wielu projektów z różnych dziedzin. Które z nich są kluczowe lub szczególnie ciekawe?

Mamy dwa ważne projekty. Pierwszy dotyczy rewitalizacji placu w centrum miejscowości Niedzwica Duża i przystosowanie go do pełnienia funkcji kulturalnych, edukacyjnych, społecznych, turystycznych i gospodarczych. Będziemy realizować go w ramach tzw. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Regionalnym Programie Operacyjnym. Drugie przedsięwzięcie to rewitalizacja budynku starej szkoły na potrzeby działalności kulturalnej i społecznej w Strzeszkowicach Dużych, na którą złożyliśmy wniosek w konkursie dotyczącym rewitalizacji obszarów wiejskich.

Jak przebiegał proces konsultacji społecznych? Jakie postulaty mieszkańcy formułowali najczęściej?

Nasi mieszkańcy, ale także szkoły, ośrodek kultury, ośrodek pomocy społecznej oraz fundacje i stowarzyszenia aktywnie włączyły się w przygotowanie Gminnego Programu Rewitalizacji. Ich wsparcie pomogło w stworzeniu diagnozy, o której wspominałem. Przedstawiciele tych podmiotów uczestniczyli także w spotkaniach konsultacyjnych, spacerach terenowych i wypełnianiu ankiet dotyczących rewitalizacji. Dzięki tej społecznej energii i zaangażowaniu mieszkańców oraz organizacji jesteśmy pewni, że zrewitalizowany przez nas plac w centrum Niedzwicy Dużej nie będzie wybrukowaną pustynią, ale miejscem tętniącym życiem. Będą się tu odbywać jarmarki, koncerty, zajęcia sportowe, warsztaty edukacyjne, pokazy i wiele innych aktywności.

Jakie są główne atuty Niedzwicy Dużej, które zostaną wzmocnione dzięki programowi rewitalizacji?

Z pewnością wysoki poziom kapitału społecznego, czyli aktywne włączanie się mieszkańców w sprawy dotyczące ich otoczenia. Jestem przekonany, że przygotowywana przez nas infrastruktura pozwoli na jeszcze skuteczniejsze wykorzystanie energii naszych organizacji pozarządowych i wszystkich mieszkańców.

Naszą mocną stroną jest też położenie w Lubelskim Obszarze Funkcjonalnym. Dzięki temu gmina Niedzwica Duża stanie się atrakcyjnym miejscem do życia dla mieszkańców aglomeracji lubelskiej.

Dziękuję za rozmowę.

Jacek Skałecki

Innowacyjni 2017

Setki podpisanych umów z przedsiębiorcami, tysiące innowacyjnych pomysłów, ponad miliard złotych zainwestowany w lubelski biznes i aż pięć wyróżnień dla pionierskich projektów. Za nami finał I edycji konkursu „Lider Innowacji”.

7 listopada odbyła się uroczysta gala podsumowująca dotychczasowe osiągnięcia firm lubelskich, które uzyskały unijne wsparcie finansowe. Wydarzenie swoją rangą przyciągnęło do Lublina tłumy przedsiębiorców i przedstawicieli jednostek naukowych. Ceremonię otworzył **Sławomir Sosnowski**, marszałek województwa lubelskiego.

– Wyróżniliśmy różnorodne firmy, bo chcemy mówić głośno o ich działalności, o tym, czym się zajmują. Bardzo często mieszkańcy naszego regionu nie wiedzą, że obok nich pracują

Spośród 400 projektów Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości, współorganizator konkursu, wybrała finałową „piętnastkę”. Następnie kapituła konkursowa przyznała laury w czterech kategoriach odpowiadających inteligentnym specjalizacjom województwa lubelskiego:

1. biogospodarka,
2. medycyna i zdrowie,
3. energetyka niskoemisyjna,
4. informatyka i automatyka.

Współpraca na linii biznes – nauka stała się siłą napędową innowacyjnej i konkurencyjnej gospodarki lubelskiej, której mocnym fundamentem jest zastrzyk finansowy z unijnego budżetu przekazywanego przez Lubelską Agencję Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie.

MARCELI NIEZGODA, DYREKTOR LAWPA

nowoczesne laboratoria, dzięki którym mamy zdrowszą żywność i ekologiczne uprawy. Dzięki ich pracy wprowadzane są na rynek innowacyjne rozwiązania pozwalające pacjentom na powrót do zdrowia. Powstają nowe maszyny służące innym przedsiębiorcom – mówił marszałek Sosnowski.

Podczas Gali Innowacji Województwa Lubelskiego wyróżniono pionierskie projekty lubelskich firm, które pozyskały fundusze europejskie z Regionalnego Programu Operacyjnego.

Wręczona została również nagroda specjalna: Lider

Wyróżniliśmy różnorodne firmy, bo chcemy mówić głośno o ich działalności (...). Bardzo często mieszkańcy naszego regionu nie wiedzą, że obok nich pracują nowoczesne laboratoria, dzięki którym mamy zdrowszą żywność i ekologiczne uprawy.

SŁAWOMIR SOSNOWSKI, MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Innowacji 2017 dla przedsiębiorcy, który w sposób szczególny przyczynił się do wzrostu innowacyjności na Lubelszczyźnie. Trafiła ona do Pol-Mak, rodzinnej firmy działającej

400

z tylu projektów wyłoniono
15 nominowanych w konkursie
„Lider Innowacji”

– Cieszymy się, widząc tempo rozwijania się lubelskich firm oraz ich zdolność wdrażania nowych technologii dzięki dotacjom unijnym. Ten rozwój wymaga ciągłej wymiany myśli technicznej i badawczej, właściwego zaplecza i licznych badań. Współpraca na linii biznes – nauka stała się siłą napędową innowacyjnej i konkurencyjnej gospodarki lubelskiej, której mocnym fundamentem jest zastrzyk finansowy z unijnego budżetu przekazywanego przez Lubelską Agencję Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie, czego najlepszym przykładem są nasi laureaci – zaznaczył **Marceli Niezgodą**, dyrektor LAW P.

Sylwia Szczesna

Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie

Katarzyna Olchowska

Kancelaria Marszałka Województwa Lubelskiego

na rynku od 1995 roku. Dzisiaj to już ponad 90-osobowa załoga. Produkty z Ludwina można kupić w całej Polsce i zagranicą, m.in. w Irlandii i Niemczech.

Nominowani i laureaci konkursu „Lider Innowacji”

1. BIOGOSPODARKA:

- **AGROPLAST Marcin Łopąg – laureat**
- Pszczelarz Kozacki – Pasieka Tadeusz Kozak
- BIOLIVE INNOVATION sp. z o.o.

2. MEDYCYNĄ I ZDROWIE:

- „TERPA” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa – laureat
- GynevoClinic Barczyński Spółka jawna
- REVITA Arkadiusz Sałbut

3. INFORMATYKA I AUTOMATYKA:

- „ROZTOCZE” Zakład Usługowo-Produkcyjny Rak Roman – laureat
- Spółka Inżynierów SIM sp. z o.o.
- Laboratorium Badań Materiałowych „LAB TEST” sp. z o.o.

4. ENERGETYKA NISKOEMISYJNA:

- Laboratorium Badań Materiałowych „LAB TEST” Sp. z o.o. – laureat
- Centrum Badawczo-Rozwojowe KADO sp. z o.o.
- MK Mikro Energia Kazimierz Martychowicz

5. LIDER INNOWACJI – NAGRODA SPECJALNA:

- Wytwórnia makaronu domowego POL-MAK Spółka akcyjna – laureat
- AGROPLAST Marcin Łopąg
- Gózdź Jan Eureka Inżynieria spożywcza, doradztwo i projektowanie

Ogromnie cieszę się z tego wyróżnienia i przyznam się, że jestem nim bardzo mile zaskoczony. To zasługa całego zespołu, który dołożył mnóstwa starań, żeby nasz projekt doczekał się realizacji.

MARCIN ŁOPĄG,
WŁAŚCICIEL AGROPLASTU

Fot. LAWPA w Lublinie (5 fotografii)

Fot. TERPA Sp. z o.o. Sp. k.

Jesteśmy wdzięczni za wnikliwą analizę projektów zgłoszonych do konkursu i dziękujemy wszystkim, którzy nas wspierają. Dla nas to potwierdzenie, że pasja, profesjonalizm i wysoki standard naszej pracy są doceniane.

ZESPÓŁ TERPA SP. Z O.O. SP. K.

Rozpędzamy się na nowy rok

Koniec roku to czas podsumowań. Od momentu uruchomienia Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego przekazaliśmy w ręce przedsiębiorców Lubelszczyzny blisko 2 mld zł. Do tej pory zawarliśmy niemal pół tysiąca umów na realizację innowacyjnych pomysłów. W efekcie właściciele firm rozwijają swoje biznesy i świetnie wykorzystują możliwości, jakie dają im fundusze europejskie.

Obecnie podkreśla się znaczenie innowacji, zaangażowania biznesu w prace badawczo-rozwojowe, a także wykorzystania energii przyjaznej środowisku. Dotychczas sfinansowane projekty pokazują olbrzymi potencjał drzemiący w naszym regionie, a przez to stanowią skuteczną motywację dla kolejnych pomysłów.

Pomyślny 2017 rok

To był dobry rok zarówno dla lubelskich przedsiębiorców, którzy zdobyli unijne wsparcie, jak też dla nas – instytucji rozdysponowującej środki. Podpisaliśmy umowy m.in. na projekty z zakresu głębokiej termomodernizacji budynków, rozbudowania baz laboratoryjno-naukowych w regionie i wprowadzania innowacji lub wdrażania prac B+R dla przedsiębiorstw. Jeszcze w tym miesiącu lubelscy inwestorzy przy pomocy środków unijnych będą mogli produkować energię z OZE na potrzeby przedsiębiorstw, jak i ją odsprzedawać. W grudniu rozstrzygnęliśmy konkurs 4.2 Produkcja energii z OZE w przedsiębiorstwach.

Liczbowe podsumowanie konkursów dla firm w 2017 roku

- 7 konkursów o dotację
- 311 podpisanych umów
- ponad 500 mln zł przekazanych przedsiębiorcom

Co czeka przedsiębiorców w 2018 roku?

W nowym roku firmy będą mogły sięgnąć po dotację na termomodernizację obiektów i zastosowanie systemów grzewczych opartych na odnawialnych źródłach energii. Zastrzyku gotówki mogą się również spodziewać

8 konkursów dla firm

ogłosi Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w 2018 roku

przedsiębiorstwa, które będą chciały zaopatrzyć się w nową aparaturę do przeprowadzania badań przemysłowych oraz prac eksperymentalnych.

Sylwia Szczesna

Fot. LAWP w Lublinie

W 2018 roku w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Lubelskiego planujemy przeprowadzić łącznie 8 naborów dla przedsiębiorców. Najwięcej funduszy przewidzieliśmy na projekty dotyczące zastosowania technologii efektywnych energetycznie w przedsiębiorstwach. Chcemy udostępnić niemal 500 mln zł dla lubelskich firm. Dzięki tym środkom pojawią się następne innowacyjne rozwiązania, które są nie tylko korzyścią dla biznesu, ale przyczyniają się również do poprawy jakości życia mieszkańców Lubelszczyzny. Wspólnymi siłami tworzymy Lubelskie regionem jeszcze bardziej konkurencyjnym.

Marceli Niezgoda
Dyrektor Lubelskiej Agencji Wspierania
Przedsiębiorczości w Lublinie

Muzealnicy idą po wsparcie

Na strychu zabytkowej Kamienicy Celejowskiej w Kazimierzu Dolnym po ulewach miski i wiadra są pełne wody. Tak jest od lat. Pracownicy muzeum przestaną być wreszcie nosiwodami.

Wzniesiona z kamienia wapiennego Kamienica Celejowska należy do najcenniejszych budowli zabytkowych w Polsce. Jest przykładem rozkwitu architektury mieszczańskiej. Wybudowano ją ponad 380 lat temu. Na elewacji głównej cieszy się ogromna attyka wypełniona dekoracją ornamentalną i figuralną. W latach 30. XX wieku w tej kamienicy mieściły się zbiory muzealne Towarzystwa Przyjaciół Kazimierza. Od 1964 roku kamienica jest siedzibą Muzeum Regionalnego, a od 30 lat Muzeum Nadwiślańskiego. Potrzebuje pilnego remontu.

– *Przez to, że są nieszczelne okna, drzwi, przestarzała instalacja elektryczna czy system ogrzewania piecowego, ponosimy ogromne koszty eksploatacyjne. Po każdej ulewie przecieka dach* – mówi **Bożena Pajuszewska**, zastępca dyrektora Muzeum Nadwiślańskiego.

W końcu to się zmieni, bo muzeum pozyskało 11,4 mln unijnej dotacji.

Przywrócony blask fresków

To właśnie pieniądze z projektów unijnych umożliwiły Muzeum Lubelskiemu w Lublinie zakończenie prac konserwatorskich w Kaplicy Trójcy Świętej i udostępnienie tego unikatowego zabytku dla zwiedzających.

– *Kaplica Trójcy Świętej i znajdujące się tam XIV-wieczne freski są bez wątpienia magnesem, który przyciąga do Lublina turystów* – przypomina **Dorota Lachowska**, dyrektor Lubelskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej.

Z dotacji zewnętrznych muzeum czerpało pieniądze wielokrotnie. W latach 2006–2008 w zabytkowej zabudowie wzgórza zamkowego kosztem 10 mln zł przeprowadzono gruntowne prace remontowe, modernizacyjne i konserwatorskie. Zabezpieczono także dolne partie fundamentów. Potem przy wsparciu z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego muzeum wydało 14 mln zł na kolejne prace przy konserwacji Kaplicy Trójcy Świętej, udostępnienie turystom wieży zamkowej (donżonu) i remont oraz konserwację Bramy Krakowskiej (najbardziej rozpoznawalnego symbolu Lublina), a także modernizację muzealnych wystaw.

Teraz Muzeum Lubelskie pozyskało kolejne 21,6 mln zł, m.in. na przebudowę północnego skrzydła Zamku Lubelskiego i stworzenie nowych pomieszczeń ekspozycyjnych.

Po raz pierwszy placówka wspólnie z Lwowskim Muzeum Historycznym wystartowała w rywalizacji o pieniądze z Programu Współpracy Transgranicznej Polska–Białoruś–Ukraina 2014–2020 (1,7 mln euro). Planowała m.in. zakup urządzeń do konserwacji i digitalizacji zbiorów, zorganizowanie trzech wystaw, szkolenia.

– *Po ocenach merytorycznych projektu, którego liderem jest muzeum we Lwowie, nasz projekt był w czołówce. Ostatecznie do dofinansowania wybrano jedynie 17 projektów, nasz znalazł się na piątym miejscu listy rezerwowej. Będziemy składać odwołanie* – zapowiada **Małgorzata Kowalczyk**, główna specjalistka ds. pozyskiwania środków zewnętrznych i współpracy międzynarodowej Muzeum Lubelskiego.

Muzeum chce też po raz pierwszy sięgnąć po środki z Funduszy Norweskich oraz projektu Kreatywna Europa – unijnego programu na lata 2014–2020, oferującego finansowe wsparcie dla sektorów kultury, audiowizualnego i kreatywnych.

Fundusze na kulturę

Źródłem wsparcia dla regionalnych i lokalnych placówek muzealnych jest Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego (RPO WL). W poprzednim rozdaniu RPO WL dofinansowano 85 projektów o wartości ponad 85,7 mln euro. Jednak spora część tych środków przeznaczona została na projekty turystyczne, związane m.in. z budową ścieżek rowerowych, infrastrukturę kąpielisk, tworzenie nowych atrakcji turystycznych.

Największą inwestycją była budowa Centrum Spotkania Kultur, która pochłonęła ponad 170 mln zł (126 mln zł to dotacja). Skorzystali też inni. Muzeum Wsi Lubelskiej mogło zakończyć I etap budowy Miasteczka Prowincjonalnego Europy Środkowej (wartość 13 mln zł), w ramach którego na terenie skansenu powstało 13 nowych obiektów (m.in. ratusz z Głuska, szkoła z Bobrownik, restauracja z Zemborzyc czy areszt z Samokłesk).

Wybudowano małą architekturę, ścieżki i drogi, plac rynkowy. Muzeum Józefa Ignacego Kraszewskiego w Romanowie przywróciło dawny wygląd dworkowi, gdzie wychowywał się wybitny pisarz. W trzech poziomach podziemi zabytkowej kamienicy ul. Rynek 8 w Lublinie

► Muzeum Nadwiślańskie w Kazimierzu Dolnym otrzyma prawie 11,5 mln zł dotacji

Fot. Wojtek Kornet / UMWL w Lublinie

powstało multimedialne muzeum „Piwnica pod Fortuną”. Turyści w 11 salach za pomocą obrazu, dźwięku i dotyku mogą poznawać kulturę i dzieje miasta. Gmina Kazimierz Dolny pozyskała zaś 8,3 mln zł na konserwację, rewita-

Kaplica Trójcy Świętej i znajdujące się tam XIV-wieczne freski są bez wątpienia magnesem, który przyciąga do Lublina turystów

**DOROTA LACHOWSKA,
DYREKTOR LUBELSKIEJ REGIONALNEJ
ORGANIZACJI TURYSTYCZNEJ**

lizację i zagospodarowanie miejscowego Zespołu Zamkowego do celów ekspozycyjnych i organizacji wydarzeń kulturalnych.

W nowym rozdaniu RPO WL na zadania z zakresu ochrony dziedzictwa kulturowego i naturalnego zarezerwowano 50,3 mln euro. To środki nie tylko na odnowę i ochronę zabytków oraz obiektów kultury, ale także na ochronę i zachowanie zabytkowych ogrodów i parków, modernizację infrastruktury zbiorników wodnych oraz zagospodarowanie terenów wokół tych obiektów, np. budowę parkingów.

– Do tej pory ogłosiliśmy cztery konkursy dotyczące dziedzictwa kulturowego i naturalnego, przy czym dwa dotyczyły stricte ochrony i odnowy zabytków oraz obiektów kultury. W obu konkursach władze województwa wybrały i dofinansowały najwyższej ocenione projekty. W sumie podpisaliśmy 46 umów o dotację, w których przekazaliśmy wnioskodawcom blisko 105 mln zł – informuje **Paweł Florek**, główny specjalista ds. komunikacji i relacji z mediami w oddziale komunikacji RPO Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego.

Dzięki temu w remontowanym, zabytkowym budynku Wikarówki w Zamościu powstanie Skarbiec Historii, Sztuki i Nauki (całkowita wartość projektu to 8,6 mln zł). Dotacje przeznaczono też np. na zagospodarowanie ruin zamku w Krupem (9,9 mln zł), zwiększenie dostępu do zabytkowego zespołu synagogałnego we Włodawie (5,1 mln zł), przebudowę na cele kulturowe piwnic klasztoru powiatkowskiego w Lublinie (4,9 mln zł). Kolejne nabory mają być ogłoszone w przyszłym roku.

Robert Hrobaczewski
Dziennik „Rzeczpospolita”

Artykuł ukazał się w dodatku
„Życie Lubelszczyzny”,
9 listopada 2017 roku

Nowy asfalt na drodze 814

Szybko, równo i bezpiecznie. Tak jeździ się po świeżo wyremontowanym odcinku drogi 814 z Radzyna Podlaskiego w stronę Parczewa. Inwestycja jest częścią planu modernizacji dróg wojewódzkich przygotowanego przez Zarząd Województwa Lubelskiego. Pieniądze na jego realizację pochodzą głównie z funduszy europejskich.

– Na ten remont czekaliśmy od lat – przyznają mieszkańcy powiatu radzyńskiego. Faktycznie, do niedawna odcinek wojewódzkiej osiemset czternastki między Radzynie Podlaskim a Parczewem był w fatalnym stanie. – *Jeżdżę codziennie tą drogą i to była katastrofa. Koleina na koleinie* – komentuje pan Jan. Obok kolein kierowcy musieli uważać na wyboje i ubytki w jezdni. Dlatego zanim ekipy remontowe wzięły się za modernizację drogi, zdecydowano się na zerwanie poprzedniej warstwy asfaltu i położenie nowego „dywanika”.

Równo jak po stole

W sumie firma Strabag, wykonawca robót, gruntownie wyremontowała 14-kilometrowy odcinek drogi 814. Obok nowej nawierzchni o szerokości 7 metrów pojawiły się chodniki i 2,5-kilometrowa, dwustronna ścieżka dla rowerzystów. Powstały też dwa ronda w Niewęgłoszu i Suchowoli. Przy okazji wymieniono sieci kanalizacyjne, gazowe, elektryczne oraz oświetlenie. Dodatkowo odnowiono most w Suchowoli.

Remont osiemset czternastki ma strategiczne znaczenie dla mieszkańców powiatu radzyńskiego, ponieważ teraz łatwiej i szybciej dojadą do drogi krajowej nr 63 w stronę Lublina. W efekcie bezpośrednio wskoczą na obwodnicę stolicy województwa, czyli ekspresową S17.

Inwestycja, realizowana przez Samorząd Województwa Lubelskiego, kosztowała prawie 46 mln zł, z czego 38,5 mln zł pochodziło z Regionalnego Programu Operacyjnego (RPO). To nie pierwszy remont tej drogi dofinansowany z funduszy europejskich. Z dotacji poprzedniego RPO przebudowano 6,5-kilometrowy odcinek. Wtedy prace pochłonęły ponad 20 mln zł. Unijny wkład wyniósł 16,7 mln zł.

Wejdź na mapę projektów Regionalnego Programu Operacyjnego 2007–2013 lub zeskanuj kod i zobacz, jak jeździ się po wyremontowanej drodze wojewódzkiej 814.

► Pierwszy etap remontu drogi wojewódzkiej 814 kosztował ponad 20 mln zł. Dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego przekroczyło 16 mln zł

Fot. Wojtek Lembrzyk / UMWL w Lublinie

Drogowy plan za miliony

– *Szacujemy, że stan ok. 30 procent dróg wojewódzkich jest niezadowolający. To łącznie ponad 2 tys. kilometrów* – mówi **Andrzej Gwozda**, dyrektor Zarządu Dróg Wojewódzkich. Jednocześnie zaznacza, że głównie dzięki środkom unijnym stale poprawia się ich kondycja.

Do 2023 roku władze województwa przeznaczą na remont swoich dróg ponad 800 mln zł.

– *Na modernizację sześciu odcinków dróg wojewódzkich przeznaczaliśmy 569 mln zł z funduszy europejskich. Dodatkowo z własnej kieszeni dołożymy do tego przeszło 80 mln zł* – wylicza **Sławomir Sosnowski**, marszałek województwa lubelskiego.

Paweł Florek

Departament Zarządzania RPO

6 prostych kroków do rozwoju Twoich pracowników

Rozkręcasz swoją firmę. Kupujesz maszyny, pracujesz nad nowymi produktami, wprowadzasz lepsze usługi. Gratuluję, ale czy pomyślałeś o rozwoju swoich pracowników? Pamiętaj, że to oni są największym atutem Twojego przedsiębiorstwa. Ich wiedza i umiejętności powodują, że Twój biznes rozwija się lepiej niż konkurencja. Pokażę Ci, że doszkalać pracownika jest bardzo ważne i jak już dzisiaj wpłyniesz na jego rozwój, korzystając z Bazy Usług Rozwojowych.

Baza Usług Rozwojowych. Mówi Ci coś? Nie? Dlatego koniecznie posłuchaj. To internetowa i całkowicie bezpłatna baza. Znajdziesz w niej dobrej jakości szkolenia dla swoich pracowników lub zgłosisz swoje usługi szkoleniowe, jeśli prowadzisz firmę szkoleniowo-doradczą. W 6 prostych krokach wyjaśnię Ci, dlaczego powinieneś jeszcze lepiej poznać Bazę Usług Rozwojowych.

Baza Usług Rozwojowych – co to jest?

Baza jest miejscem, gdzie jako przedsiębiorca sam wybierasz usługi rozwojowe, których potrzebują Twoi pracownicy, i chcesz sfinansować je z funduszy europejskich. Przeszukujesz oferty dostępne w bazie i decydujesz się na te, które najlepiej odpowiadają Twoim aktualnym potrzebom.

Do usług rozwojowych zaliczamy:

- » szkolenia,
- » kursy zawodowe,
- » egzaminy,
- » doradztwo,
- » studia podyplomowe,
- » e-learning,
- » mentoring,
- » analizę potrzeb rozwojowych.

Jak widzisz, wybór jest szeroki. Do tego baza jest bezpłatna i dostępna od ręki, 7 dni w tygodniu, 24 godziny na dobę. Wystarczy komputer i dostęp do internetu, a Bazę Usług Rozwojowych masz zawsze pod ręką.

Kto może skorzystać z Bazy Usług Rozwojowych?

Usługi rozwojowe są przeznaczone dla:

- » mikro,
- » małych,
- » średnich przedsiębiorców.

Ponadto Twoja firma musi być zarejestrowana w województwie lubelskim, na terenie jednego z 3 subregionów:

- » lubelskiego, obejmującego Lublin oraz powiat lubelski,
- » puławskiego, obejmującego powiaty: puławski, rycki, opolski, łukowski, kraśnicki i janowski,
- » białskiego i chełmsko-zamojskiego, obejmującego: Białą Podlaską, Chełm i Zamość oraz powiaty: bialski, radzyński, parczewski, włodawski, chełmski,

zamojski, hrubieszowski, biłgorajski, tomaszowski i krasnostawski.

Baza Usług Rozwojowych – finansowanie

Większość kosztów szkolenia Twoich pracowników pokryje dotacja z Regionalnego Programu Operacyjnego, jednak część z nich musisz sfinansować sam. Wysokość dofinansowania uzależniona jest od wielkości firmy, którą kierujesz:

- » mikroprzedsiębiorstwa – 75%
- » małe przedsiębiorstwa – 70%
- » średnie przedsiębiorstwa – 60%

Te limity będą wyższe dla:

- » przedsiębiorstw działających w obszarze inteligentnych specjalizacji województwa lubelskiego – do poziomu 80% kosztów usługi rozwojowej;
- » dla przedsiębiorstw wysokiego wzrostu – do poziomu 75% kosztów usługi rozwojowej¹;
- » dla usług rozwojowych prowadzących do zdobycia kwalifikacji, w tym walidację² – do poziomu 80% kosztów usługi rozwojowej.

Musisz pamiętać, że usługa rozwojowa dla jednego przedsiębiorcy lub pracownika oddelegowanego przez przedsiębiorcę to maksymalnie 5 tys. zł, natomiast maksymalna wartość dofinansowania dla jednej firmy na rok wynosi nie więcej niż 15 tys. zł.

¹ Przedsiębiorstwo wysokiego wzrostu – przedsiębiorstwo o największym potencjale do generowania nowych miejsc pracy w regionie w porównaniu do innych przedsiębiorstw, w tym w szczególności wykazujące w trzyletnim okresie średnioroczny przyrost przychodów o 20% i więcej.

² Kwalifikacja oznacza zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez uprawniony podmiot certyfikujący, a walidacja oznacza sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji.

Baza Usług Rozwojowych – rejestracja krok po kroku

1. Wejdź na stronę uslugirozwojowe.parp.gov.pl, kliknij pole „Zaloguj” i wybierz opcję „Zarejestruj się”, jeśli nie posiadasz konta. Pojawi się formularz rejestracyjny. Podaj swoje dane:
 - » nazwa użytkownika/login,
 - » adres e-mail,
 - » hasło,
 - » imię/imięna,
 - » nazwisko,
 - » numer PESEL,
 - » zaznacz pola obok oświadczeń.

Następnie zatwierdź dane. Na podany adres e-mail otrzymasz link aktywacyjny. Jest to krok wspólny dla przedsiębiorców i firm oferujących usługi rozwojowe.

2. Zarejestruj się i wybierz profil. Jeśli chcesz skorzystać z oferty szkoleniowej, wybierz opcję „Uczestnik instytucjonalny”. Dzięki temu profilowi jako przedsiębiorca możesz delegować pracowników na szkolenie i ocenić jego poziom.
3. Uzupełnij profil o dane swojej firmy, czyli:
 - » nazwę,
 - » NIP,
 - » typ instytucji,
 - » obszar działalności,
 - » dane teled adresowe.

Opcjonalnie możesz dodać:

- » region,
- » datę założenia instytucji.

W kolejnym kroku kliknij w pole „Zatwierdź formularz”.

4. Wyszukaj usługę w wyszukiwarce. Możesz filtrować usługi pod względem:
 - » kategorii,
 - » sposobu finansowania (czy jest możliwość współfinansowania szkolenia, czy nie),
 - » województwa.

W zaawansowanym wyszukiwaniu możesz dodatkowo wybrać:

- » kategorię,
- » podkategorię,
- » sposób finansowania,
- » województwo,
- » miejscowość,
- » cenę,
- » datę usługi,
- » ocenę podmiotu organizującego np. szkolenie.

5. Zgłoszenie do udziału – gdy znajdziesz interesującą Cię usługę, kliknij w pole „Zapisz się na usługę”. Pojawi się formularz, w którym wpiszesz:
 - » dane do faktury,

- » dane kontaktowe,
- » dane pracownika, którego chcesz przeszkolić.

6. Zrobione! Pozytywnie przeszedłeś całą ścieżkę, od rejestracji do udziału w szkoleniu.

Baza Usług Rozwojowych – jak zdobyć refundację za szkolenie?

Usługami rozwojowymi zarządza w województwie lubelskim trzech operatorów:

- » QS Zurich Sp. z o.o. dla podregionu białskiego i chełmsko-zamojskiego,
- » Puławskie Centrum Przedsiębiorczości dla podregionu puławskiego,
- » Lubelski Park Naukowo-Technologiczny dla podregionu lubelskiego.

Śledź strony internetowe operatorów, ponieważ będą się tam pojawiać informacje na temat naboru formularzy od przedsiębiorców, którzy chcą sfinansować usługi rozwojowe z Regionalnego Programu Operacyjnego. To właśnie operatorzy, a nie urząd marszałkowski, udzielają unijnego wsparcia na doksztalcanie pracowników.

Baza Usług Rozwojowych – dlaczego warto?

Szkolenia i inne usługi rozwojowe prowadzone są przez sprawdzone i akredytowane podmioty. Baza stanowi platformę, gdzie znajdziesz oferty tylko profesjonalnych i rzetelnych firm. Dlatego wysyłając swojego pracownika na szkolenie, masz pewność, że jego jakość była najwyższa i Twój pracownik zdobył praktyczną wiedzę, której właśnie potrzebowałeś. Dzięki takim szkoleniom pracownicy podniosą swoje kwalifikacje, które wykorzystają, pracując nad nowymi usługami lub produktami wyprzedzającymi Twoją konkurencję.

Wiesz już, że Baza Usług Rozwojowych jest dla przedsiębiorców, którzy widzą sens w doszkalananiu swoich pracowników. Mogą skorzystać z niej również firmy szkoleniowo-doradcze, które mają świetną ofertę szkoleniową dla Twojego biznesu.

Dlatego, jeśli chcesz świadczyć usługi dla innych firm za pośrednictwem Bazy Usług Rozwojowych, musisz się zarejestrować. Rejestracja nic nie kosztuje i wymaga wypełnienia elektronicznego formularza, tzw. Karty Podmiotu.

Z bloga Super Elki

Chcesz poznać więcej praktycznych porad dotyczących funduszy europejskich? Wejdź na info.rpo.lubelskie.pl/blog lub zeskanuj kod i wczytaj się w nasz blog.

Mamy kolejnego operatora Bazy Usług Rozwojowych

Zarząd Województwa Lubelskiego podpisał z Lubelskim Parkiem Naukowo-Technologicznym umowę na świadczenie usług rozwojowych dla MŚP. Teraz na wsparcie szkoleniowo-doradcze finansowane z funduszy unijnych mogą liczyć firmy z powiatów lubelskiego, świdnickiego, łęczyńskiego, lubartowskiego i Miasta Lublin.

Przedsiębiorstwa zainteresowane rozwojem swoich pracowników mogą skorzystać z oferty Lubelskiego Parku Naukowo-Technologicznego w Lublinie za pośrednictwem Bazy Usług Rozwojowych. Jest to nowy rodzaj wsparcia. Operatorzy wyłonieni dla trzech podregionów naszego województwa:

- » puławskiego: Fundacja Puławskie Centrum Przedsiębiorczości,
- » bialsko-chełmsko-zamojskiego: QS Zurich sp. z o.o.,
- » lubelskiego: Lubelski Park Naukowo-Technologiczny

współfinansują firmom z sektora MŚP realizację szkoleń czy doradztwa. Usługi te muszą być zgodne z faktycznymi potrzebami i możliwościami tych przedsiębiorstw.

– Projekt „Usługi rozwojowe dla MŚP w podregionie lubelskim” obejmie powiaty lubartowski, lubelski, łęczyński i świdnicki – mówi **Tomasz Małecki**, prezes Lubelskiego Parku Naukowo-Technologicznego. – *Zakładamy, że z naszej oferty skorzysta ponad 1,3 firm z sektora MŚP i ponad 3 tys. ich pracowników. Warto pamiętać, że wśród tych firm będzie blisko 270 przedsiębiorstw działających w obszarze inteligentnych specjalizacji województwa lubelskiego* – dodaje.

Park otrzymał na realizację projektu 14 mln zł z Regionalnego Programu Operacyjnego. Jego łączna wartość to niemal 16,5 mln zł. Projekt potrwa do 2019 roku.

– LPNT to doświadczony partner, który realizował już projekty z Europejskiego Funduszu Społecznego i nasza współpraca przebiegała pozytywnie – podkreśla **Sławomir Sosnowski**, marszałek województwa lubelskiego, z którym LPNT podpisał umowę. – *Myszę, że teraz będzie podobnie* – ocenia marszałek.

Firmy myślące o rozwoju mogą skorzystać z ogólnopolskiej, internetowej i bezpłatnej Bazy Usług Rozwojowych. Baza jest dostępna pod adresem www.uslugirozwojowe.parp.gov.pl. Można w niej znaleźć dobrej jakości szkolenia dla pracowników. Przedsiębiorca sam może określić usługi rozwojowe, których potrzebują jego pracownicy,

Umowa na najwyższą dotację na projekt nieinwestycyjny w historii LPNT – ponad 16 mln zł – czyli umowa na operatora usług rozwojowych podpisana. LPNT będzie jedynym podmiotem obsługującym dotacje dla MŚP w ramach BUR w powiatach: Miasto Lublin, powiat lubelski, świdnicki, łęczyński i lubartowski.

TOMASZ MAŁECKI, PREZES ZARZĄDU LUBELSKIEGO PARKU NAUKOWO-TECHNOLOGICZNEGO

przeszukując oferty dostępne w BUR i wybierając te najodpowiedniejsze.

– *Może wybierać spośród szkoleń, doradztwa, studiów podyplomowych, mentoringu czy coachingu* – wyjaśnia Andrzej Kloc, dyrektor Departamentu Wdrażania EFS w lubelskim urzędzie marszałkowskim. Baza zawiera ofertę

usług zarówno współfinansowanych z EFS, jak i komercyjnych. Administruje nią Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości i to ona czuwa nad tym, aby dostępna tam oferta była najwyższej jakości.

Przedsiębiorcy mogą składać zamówienia na konkretne usługi oraz otrzymać częściowe (od 60 do 75%) pokrycie kosztów danej formy wsparcia, choć istnieją też możliwości zwiększenia tych limitów.

Rejestracja na stronie BUR jest prosta i wymaga tylko wypełnienia formularza Karty Podmiotu.

Więcej o Bazie Usług Rozwojowych przeczytasz na stronach 18–20.

Adam Piejko

1,3 tys. firm

przeszkoli swoich pracowników, korzystając z usług Lubelskiego Parku Naukowo-Technologicznego

Masz pytania? Skontaktuj się z PARP

Zadzwoń na infolinię Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, tel. 801 808 108 lub napisz pod adres e-mail: info_uslugirozwojowe@parp.gov.pl

Po co komu EFS?

Do końca października Zarząd Województwa Lubelskiego podpisał 359 umów o wartości 592 mln zł w ramach działań realizowanych przez Departament Wdrażania EFS z Regionalnego Programu Operacyjnego. Na podstawie tych umów możemy prześledzić, kto spośród mieszkańców naszego regionu i w jaki sposób korzysta z unijnego wsparcia.

Gospodarka

– *Bezwrotne dotacje na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej otrzyma ponad 5,2 tys. mieszkańców naszego regionu. Oprócz tego mogą oni liczyć na szkolenia i doradztwo pomocne w założeniu własnego biznesu oraz wsparcie pomostowe* – mówi **Sławomir Sosnowski**, marszałek województwa lubelskiego. – *W poprzedniej perspektywie programowej, w ramach Programu Kapitał Ludzki, po taką pomoc sięgnęło kilkanaście tysięcy osób* – precyzuje marszałek.

Z pieniędzy dostępnych w działaniu 10.1, czyli przeznaczonych na analizy potrzeb rozwojowych, szkolenia i doradztwo, skorzysta 3474 mikro, małych i średnich przedsiębiorstw oraz 7,6 tys. ich pracowników i osób prowadzących działalność na własny rachunek. Blisko 1,8 tys. osób zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz zwolnionych z przyczyn od nich niezależnych skorzysta z doradztwa zawodowego, poradnictwa psychologicznego, pośrednictwa pracy, szkoleń, kursów, studiów podyplomowych, staży i praktyk zawodowych, subsydiowanego zatrudnienia oraz bonów na zasiedlenie, a także dodatku relokacyjnego.

Edukacja

Powstanie 520 miejsc opieki nad dziećmi w żłobkach i klubach dziecięcych. Wsparciem w postaci poradnictwa zawodowego, pośrednictwa pracy, staży, praktyk i szkoleń oraz subsydiowanego zatrudnienia obejmujemy także rodziców. Z podpisanych dotychczas umów wynika, że taką pomoc dostaną 543 osoby. Blisko połowie z nich takie wsparcie pozwoli powrócić na rynek pracy. Wedle założeń do końca 2023 roku liczby te wyniosą odpowiednio ponad 5 i blisko 4,8 tys. osób. Dofinansowanie pozwoliło na utworzenie 504 miejsc wychowania przedszkolnego (do 2023 będzie ich prawie 4 tys.). Ponad 1200 dzieci skorzysta z dodatkowych zajęć edukacyjnych.

– *Naszą ofertę skierowaliśmy też do szkół i placówek kształcenia ogólnego. Liczymy, że ponad 27,3 tys. uczniów, blisko 300 szkół z województwa rozwinie umiejętności obsługi komputera, matematyczno-przyrodnicze i języki obce. To właśnie dzięki nim w przyszłości łatwiej znajdą pracę. Ponadto szkoły wyposażymy w sprzęt komputerowy do prowadzenia zajęć i uzupełnimy pracownie o niezbędne*

pomoce naukowe – wymienia marszałek Sosnowski.

W wymierny sposób skorzysta również szkolnictwo zawodowe.

– *Postawiliśmy na współpracę szkół z pracodawcami, m.in. wspólne przygotowywanie programów nauczania, organizację praktyk zawodowych i staży dla uczniów oraz nauczycieli, a także wspólne prowadzenie kwalifikacyjnych kursów zawodowych. Istotna będzie także współpraca ze szkołami wyższymi* – tłumaczy marszałek.

Uczniowie i nauczyciele będą mieli zapewniony większy dostęp do nowoczesnych technik i technologii oraz możliwość uczestniczenia w zajęciach prowadzonych na uczelniach, m.in. laboratoryjnych. Szkoły objęte dofinansowaniem skupią się na wdrażaniu nowych, innowacyjnych form nauczania, zapewnią uczniom dodatkowe, specjalistyczne zajęcia, możliwość zdobywania dodatkowych uprawnień oraz wyposażą pracownie przedmiotów zawodowych. W stażach i praktykach u pracodawcy weźmie udział prawie 6 tys. uczniów. Docelowo ich liczba wzrośnie do ponad 15 tys. Na kształcenie ogólne i zawodowe podpisaliśmy dotąd umowy na blisko 160 mln zł.

W ramach kształcenia ustawicznego ze szkoleń komputerowych i językowych zakończonych egzaminem i zdobyciem certyfikatu skorzysta ponad 12 tys. osób o niskich kwalifikacjach. Około 4,6 tys. z nich to osoby powyżej 50 roku życia.

Zdrowie i ekonomia społeczna

Wśród realizowanych działań znajdują się też prozdrowotne, opracowane na poziomie krajowym programy profilaktyczne. Umowy zawarliśmy dotąd na profilaktykę nowotworów szyjki macicy, raka piersi i jelita grubego oraz działania zwiększające zgłaszalność na takie badania. Niebawem rozstrzygniemy konkursy dotyczące profilaktyki chorób od stresowych i boreliozy. Programem zdrowotnym obejmujemy prawie 39 tys. mieszkańców województwa. Dotychczas podpisane umowy pozwoliły objąć wsparciem 9,8 tys. osób.

– *Zainwestujemy również w tworzenie i funkcjonowanie podmiotów ekonomii społecznej oraz wsparcie zatrudnienia w tym sektorze, m.in. poprzez refundację wyposażenia*

► Doskonalenie umiejętności zawodowych to jedna z dróg doskonalenia się i zwiększenia szans na znalezienie nowej pracy. Dobrze wiedzą o tym uczestnicy akademii kunsztu dekarckiego, czyli unijnego projektu realizowanego w województwie lubelskim przez Podkarpacką Akademię Przedsiębiorczości

Fot. Przemysław Gąbka

lub doposażenia stanowiska pracy czy dotacje na przystąpienie i zatrudnienie w spółdzielni socjalnej – zapowiada marszałek.

Pomoc otrzymają akredytowane ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej na usługi animacji lokalnej oraz rozwoju, obejmujące m.in. wsparcie przygotowawcze (w tym doradcze i szkoleniowe). Poza tym dofinansujemy przedsiębiorstwa społeczne. Ponadto środki unijne przeznaczymy na rozwój środowiskowych placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, czyli świetlic, ognisk wychowawczych,

upowszechnianie poradnictwa rodzinnego i działań asystentów rodziny oraz wsparcie rozwoju rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej. Pomocą obejmiemy w sumie 530 podmiotów ekonomii społecznej oraz 753 osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Nadal mamy pieniądze dla aktywnych

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie do końca września podpisał 220 umów na ponad 318 mln zł. Łącznie z umowami zawartymi przez Departament Wdrażania EFS w urzędzie marszałkowskim daje to 910 mln zł, czyli ponad 30% funduszy przeznaczonych w Regionalnym Programie Operacyjnym na kapitał społeczny.

– Mam jeszcze sporo środków do rozdysponowania, dlatego zachęcam do składania wniosków i realizacji swoich projektów z funduszy europejskich, którymi zarządzamy w województwie – kończy marszałek Sosnowski.

Adam Piejko

Aktualne nabory wniosków i wyniki konkursów znajdziesz na rpo.lubelskie.pl/nabory.html lub po zeskanowaniu kodu.

Bo razem łatwiej osiągnąć więcej

Tak mówią samorządowcy z Lublina i sąsiadujących z nim gmin, którzy wspólnie realizują unijne projekty. Co więcej, mają zagwarantowane na to pieniądze w budżecie Regionalnego Programu Operacyjnego. Chodzi o ponad 100 mln euro. Wszystko dzięki nowemu podejściu Komisji Europejskich do partnerskich inwestycji dofinansowanych z funduszy europejskich.

To nowe podejście można streścić w trzech słowach: Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT). ZIT jest nowym instrumentem, który po raz pierwszy pojawił się w przedstawionych przez Komisję Europejską aktach prawnych na perspektywę finansową 2014–2020. Dzięki niemu partnerstwa jednostek samorządu terytorialnego miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie mogą realizować wspólne przedsięwzięcia, finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego. ZIT to także wyjście poza sztywne granice administracyjne i większe możliwości oddziaływania projektów unijnych.

Lubelski Obszar Funkcjonalny

W województwie lubelskim ZIT realizowany jest na terenie 16 gmin, które 30 marca 2015 roku podpisały porozumienie gmin Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego (LOF) o współpracy w zakresie realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w latach 2014–2020. W skład Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego wchodzi: Głusk, Jabłonna, Jastków, Konopnica, Lubartów (gmina), Lubartów (miasto), Lublin, Mełgiew, Nałęczów, Niedrzwica Duża, Niemce, Piaski, Spiczyn, Strzyżewice, Świdnik i Wólka.

Strategia ZIT LOF

Strategia ZIT LOF określa cele, kierunki rozwoju, zasady współpracy, najważniejsze działania i planowane przedsięwzięcia oraz jest podstawą do uczestnictwa porozumienia ZIT we wdrażaniu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2014–2020.

Opracowanie strategii poprzedziła diagnoza oparta na analizach terytorialnych i demograficznych, które wskazały potencjał rozwojowy obszaru funkcjonalnego i zdefiniowały wybór celów rozwojowych. Są nimi: podniesienie poziomu i dostępności edukacji, rynku pracy, włączenia społecznego oraz innowacyjności w LOF, poprawa mobilności transportowej, niskoemisyjności oraz zachowanie i promowanie dziedzictwa naturalnego w LOF, a także przyspieszenie zrównoważonego rozwoju poprzez rewitalizację przestrzenną i społeczną z uwzględnieniem Technologii Informacyjno-Komunikacyjnych w LOF. Strategia

ZIT LOF zyskała pozytywną opinię Ministerstwa Rozwoju (31 marca 2016 roku) oraz Zarządu Województwa Lubelskiego (12 kwietnia 2016 roku).

Działania dofinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

W budżecie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na działania ZIT współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego zabezpieczono ponad 12 mln euro. Środki te zostaną rozdysponowane w konkursach.

Dotychczas zakończyła się ocena wniosków o dofinansowanie w konkursie 9.6 Rozwój przedsiębiorczości w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego, w którym do dyspozycji było przeszło 12 mln zł. Podpisanie umów o dofinansowanie planowane jest do końca 2017 roku. Dotacje otrzymały instytucje i organizacje wspierające rozwój przedsiębiorczości na terenie LOF. Środki w ramach poszczególnych projektów zostaną przeznaczone na wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, które obejmuje: szkolenia oraz doradztwo w zakresie niezbędnym do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej oraz przyznanie środków finansowych w postaci dotacji bezzwrotnych na rozpoczęcie działalności gospodarczej i wsparcie pomostowe.

Na przełomie września i października br. ogłoszono konkursy w zakresie aktywnego włączenia i kształcenia ogólnego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego.

W ramach działania 11.4 Aktywne włączenie w ramach ZIT LOF od 29 września 2017 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie, współdziałając z instytucjami ogłaszającymi konkurs z Miastem Lublin, prowadzi nabór wniosków o dofinansowanie projektów. W grupie wnioskodawców, którzy mogą wystartować w konkursie, są: instytucje pomocy i integracji społecznej, instytucje rynku pracy, instytucje wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, podmioty reintegracyjne, organizacje pozarządowe działające w obszarze rynku pracy/pomocy i integracji społecznej, samorządy lokalne i ich jednostki organizacyjne,

Lista projektów strategicznych ZIT

1. E-Gminy w Lubelskim Obszarze Funkcjonalnym – projekt partnerski gmin: Niedzwica Duża (lider projektu), Jabłonna, Strzyżewice, Jastków. Wartość dofinansowania: 861 tys. euro. Lider projektu złożył wniosek o dofinansowanie we wrześniu 2017 roku.
2. Mobilny LOF – projekt partnerski gmin: Głusk (lider projektu), Świdnik, Lubartów (miasto), Nałęczów, Lubartów (gmina), Konopnica, Niedzwica Duża, Wólka, Niemce, Jastków, Mełgiew. Wartość dofinansowania: 18,2 mln euro. Lider projektu złożył wniosek o dofinansowanie we wrześniu 2017 roku.
3. Budowa, modernizacja przystanków i węzłów przesiadkowych zintegrowanych z innymi rodzajami transportu dla potrzeb LOF – projekt Miasta Lublin. Wartość dofinansowania: 8,2 mln euro. Wniosek o dofinansowanie zostanie złożony w 2018 roku.
4. Rozbudowa Systemu Zarządzania Ruchem i Komunikacją w Lublinie – projekt Miasta Lublin. Wartość dofinansowania: 4,8 mln euro. Wniosek o dofinansowanie projektu zostanie złożony w 2018 roku.
5. Zintegrowane Centrum Komunikacyjne dla Lubelskiego Obszaru Gospodarczego – projekt Miasta Lublin. Wartość dofinansowania: 32,1 mln euro. Wniosek o dofinansowanie projektu zostanie złożony w 2019 roku.
6. Rewitalizacja przyrodnicza Parku Ludowego w Lublinie znajdującego się w obszarze Zintegrowanego Centrum Komunikacyjnego dla LOF – projekt Miasta Lublin. Wartość dofinansowania: 3,6 mln euro. Wniosek o dofinansowanie projektu został złożony w październiku 2017 roku.
7. Zielony LOF – projekt partnerski gmin: Lubartów (miasto, lider projektu), Niemce, Spiczyn, Wólka, Świdnik. Wartość dofinansowania: 4,3 mln euro. Wniosek o dofinansowanie projektu zostanie złożony do końca 2017 roku.
8. Optymalizacja połączeń pomiędzy drogą ekspresową S17/12 i Portem Lotniczym poprzez budowę ul. Kusocińskiego – projekt Miasta Świdnik. Wartość dofinansowania: 4 mln euro. Wniosek o dofinansowanie projektu zostanie złożony do końca 2017 roku.
9. Poprawa spójności przestrzennej, społecznej i kulturowej Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego poprzez rewitalizację – projekt partnerski gmin: Jastków (lider projektu), Lubartów, Konopnica, Niedzwica Duża, Strzyżewice, Niemce, Jabłonna, Spiczyn i Piaski. Wartość dofinansowania: 6,6 mln euro. Lider projektu złożył wniosek o dofinansowanie we wrześniu 2017 roku.
10. Rewitalizacja części Śródmieścia Miasta Lublin – projekt Miasta Lublin. Wartość dofinansowania: 10 mln euro. Umowę o dofinansowanie projektu podpisano we wrześniu 2017 roku.

w tym jednostki pomocy społecznej, PFRON, OHP, centra aktywności lokalnej, podmioty ekonomii społecznej.

Wnioski można składać do 29 grudnia. Pula środków przeznaczona na dofinansowanie projektów wynosi ponad 4,7 mln zł. Co dotujemy? Między innymi: programy na rzecz integracji osób i rodzin wykluczonych bądź zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację oraz reintegrację społeczno-zawodową oraz kompleksowe programy reintegracji i rehabilitacji społeczno-zawodowej realizowane głównie przez Zakłady Aktywizacji Zawodowej, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Centra Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej.

Działanie 12.6 Kształcenie ogólne w ramach ZIT LOF adresowane jest do szkół/placówek oświatowych prowadzących kształcenie ogólne lub organów prowadzących ww. podmioty, znajdujących się na terenie LOF. Budżet konkursu wynosi 14,6 mln zł, które zostaną rozdysponowane na projekty związane z: organizacją zajęć przyczyniających

się do rozwoju kompetencji kluczowych na rynku pracy z uwzględnieniem rozwoju właściwych postaw, podnoszeniem kompetencji bądź kwalifikacji nauczycieli wszystkich przedmiotów w zakresie korzystania z nowoczesnych metod, technologii i sprzętu, organizowaniem i udzielaniem doradztwa edukacyjno-zawodowego, pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz tworzeniem warunków uczenia się, adekwatnych do potrzeb rynku pracy i zmian zachodzących w gospodarce, a także wyposażeniem pracowni dla przedmiotów matematyczno-przyrodniczych oraz pracowni komputerowych. Wnioski o dotację przyjmowaliśmy do końca listopada 2017 roku. Teraz trwa ich ocena.

Plany na 2018 rok

W przyszłym roku zaplanowano dwa konkursy współfinansowane ze środków EFS. Dotyczą one działań: 12.5 Edukacja przedszkolna w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego

► Jednym z obszarów wspieranych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych jest edukacja dzieci i młodzieży w Lublinie i 15. sąsiadujących z nim gminach

Fot. fotolia.pl

i 10.4 Programy typu outplacement w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Działania dofinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

W Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Lubelskiego na działania dedykowane ZIT i współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego przewidziano przeszło 93 mln euro. Przeznaczono je na dofinansowanie projektów w trybie pozakonkursowym. Na liście projektów strategicznych jest 10 inwestycji wskazanych w strategii ZIT LOF (zob. ramkę).

Dla dziewięciu z ww. projektów, po przejściu procesu oceny fiszek projektowych prowadzonej przez urząd marszałkowski w Lublinie (z udziałem Biura ZIT w zakresie oceny strategicznej), podpisano pre-umowy, które dokładnie określiły zakres inwestycji oraz harmonogram prac nad

ich przygotowaniem do realizacji.

Do końca 2017 roku zgodnie z harmonogramami przedstawionymi w podpisanych pre-umowach planowane jest złożenie wniosków o dofinansowanie dla sześciu projektów. Natomiast trzy kolejne wnioski o dofinansowanie zostaną złożone w 2018 i 2019 roku.

Paweł Skurski

Biuro Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

Karolina Kondracka

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie

Wejść na www.zit.lublin.eu lub zeskanuj kod i dowiedz się więcej o Zintegrowanych Inwestycjach Terytorialnych.

Na Fabrycznej znowu słycać dziecięcy śmiech

Założę się, że gdy słyszysz hasło „rewitalizacja”, myślisz o remoncie. W pewnym sensie masz rację, ale rewitalizacja to coś więcej. Dla zniszczonych i zaniedbanych części miast i wsi jest jak adrenalina podana prosto w serce. Dzięki niej kryzysowe obszary stopniowo wracają do życia. Dowodem na to jest osiedle przy ulicy Fabrycznej w Opolu Lubelskim.

► Kiedyś w Opolu Lubelskim była cukrownia. Dzisiaj zostało po niej osiedle. Mieszkają na nim jej byli pracownicy. Kiedy zakład działał, osiedle tętniło życiem. Wszystko zmieniło się po jego likwidacji. Wzrosła przestępczość. Nasiliły się problemy: alkoholizm i bezrobocie. Wiele do zyczenia pozostawiał też stan bloków na osiedlu. Pilnego remontu wymagały dachy (część z nich pokrywał szkodliwy eternit), okna, drzwi oraz elewacja budynków. Brakowało równych dróg, szerokich parkingów i dobrego, oszczędzającego energię oświetlenia. Okolica potrzebowała natychmiastowego leczenia.

Władze miasta nie pozostały obojętne na pogłębiającą się degradację osiedla. Postanowiły działać. Mając diagnozę, dobrały leczenie. Wspólnota mieszkaniowa, do której należy osiedle przy ul. Fabrycznej, wspólnie z opolskim magistratem wystąpiły po środki unijne do lubelskiego urzędu marszałkowskiego.

Szybko okazało się, że była to dobra decyzja. Terapia środkami unijnymi z Regionalnego Programu Operacyjnego okazała się skuteczna. Bloki przeszły lifting. Powstały świetlica, siłownia pod chmurką i boisko z bieżnią, chętnie używane przez najmłodszych. Są długo oczekiwane parkingi, nowe

alejki, ławki i zielen, która sprzyja relaksowi. W efekcie na Fabryczną powrócił dziecięcy śmiech. Mieszkańcy mają gdzie odpocząć i wyjść na spacer, nawet po zmroku. O ich bezpieczeństwo troszczą się czujne kamery monitoringu. Zresztą sami decydowali o tym, jak będzie wyglądała ich okolica.

– Konsultowaliśmy z mieszkańcami osiedla niemal każdy element projektu. Dlatego mieli realny wpływ na kształt zmian i zakres modernizacji. Nie brakowało różnic zdań, ale ostatecznie udało się uzyskać kompromis – cieszy się Grażyna Wesołowska, prezes zarządu Wspólnoty Mieszkaniowej Fabryczna 17 w Opolu Lubelskim.

Odnowienie osiedla przy Fabrycznej to modelowy przykład rewitalizacji.

Zeskanuj kod i zobacz, jak dzisiaj wygląda osiedle przy ul. Fabrycznej w Opolu Lubelskim.

Biuro Rzecznika Funduszy Europejskich

ul. Stefczyka 3, 20-151 Lublin

tel. (81) 478 13 31

e-mail: rzecznikrpo@lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Białej Podlaskiej

pon. 7:30–18:00; wt.–pt. 7:30–15:30

ul. Warszawska 14, 21-500 Biała Podlaska

tel.: (83) 343 58 44, fax: (83) 342 28 82

e-mail: bialapodlaska@feu.lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Zamościu

pon. 7:30–18:00; wt.–pt. 7:30–15:30

ul. Partyzantów 94, 22-400 Zamość

tel.: (84) 638 02 67, fax: (84) 639 31 34

e-mail: zamosc@feu.lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Chełmie

pon. 7:30–18:00; wt.–pt. 7:30–15:30

pl. Niepodległości 1, 22-100 Chełm

tel.: (82) 565 19 21, fax: (82) 563 02 08

e-mail: chelm@feu.lubelskie.pl

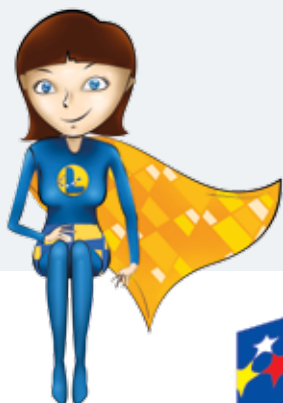
Lokalny Punkt Informacyjny w Puławach

pon. 7:30–18:00; wt.–pt. 7:30–15:30

ul. Centralna 9, 24-100 Puławy

tel.: (81) 886 61 26, (81) 886 61 27

e-mail: pulawy@feu.lubelskie.pl

Departament
Zarządzania
Regionalnym
Programem
Operacyjnym

pon.–pt. 7:30–15:30

ul. Stefczyka 3b, 20-151 Lublin

tel.: (81) 441 67 38, fax: (81) 441 67 40

e-mail: drpo@lubelskie.pl

Departament
Wdrażania
Europejskiego
Funduszu Rozwoju
Regionalnego

pon.–pt. 7:30–15:30

ul. Stefczyka 3b, 20-151 Lublin

tel.: (81) 441 67 50, fax: (81) 441 65 76

e-mail: rpo@lubelskie.pl

Departament
Wdrażania
Europejskiego
Funduszu
Społecznego

pon.–pt. 7:30–15:30

ul. Czechowska 19, 20-072 Lublin

tel.: (81) 441 68 43, fax: (81) 441 68 53

e-mail: efs@lubelskie.pl

Lubelska Agencja
Wspierania
Przedsiębiorczości
w Lublinie

pon.–pt. 7:30–15:30

ul. Wojciechowska 9a, 20-704 Lublin

tel.: (81) 462 38 12, (81) 462 38 31

fax: (81) 462 38 40

e-mail: info.lawp@lubelskie.pl

Wojewódzki
Urząd Pracy
w Lublinie

pon.–pt. 7:30–15:30

ul. Obywatelska 4, 20-092 Lublin

tel.: (81) 463 53 63

e-mail: punkt.konsultacyjny@wup.lublin.pl

Biuro
Zintegrowanych
Inwestycji
Terytorialnych

Urząd Miasta Lublin

pon.–pt. 7:30–15:30

ul. Leszczyńskiego 14, 20-069 Lublin

tel.: (81) 466 16 20, fax: (81) 466 16 29

e-mail: zit@lublin.eu

Główny Punkt
Informacyjny
w Lublinie

pon. 7:30–18:00; wt.–pt. 7:30–15:30

ul. Stefczyka 3b, 20-151 Lublin

tel.: (81) 441 68 64, (81) 441 68 65

e-mail: kontakt@feu.lubelskie.pl

